

ÜHISTEATIS

**KLASSIFITSEERIMISEL KASUTATAVATE
TERMINITE VASTUVÕETAVUSE JA
NIZZA KLASSIFIKATSIOONI
KLASSIPÄISTES OLEVATE
ÜLDNIMETUSTE KOHTA**

MÄRTS 2022

*Klassifitseerimisel kasutatavate terminite vastuvõetavuse
hindamise ühine tava, algselt avaldatud 20. veebruaril 2014*

*Nizza klassifikatsiooni klassipäiste üldnimetustega seotud
ühine tava, 2. versioon, algselt avaldatud 28. oktoobril 2015*

SISUKORD

1	SISSEJUHATUS	1
2	TAUST	1
1.	PEATÜKK. KLASSIFITSEERIMISEL KASUTATAVATE TERMINITE VASTUVÕETAVUSE ÜHINE TAVA	3
2.	PEATÜKK. NIZZA KLASSIFIKATSIOONI KLASSIPÄISTE OLEVATE ÜLDNIMETUSTEGA ÜHINE TAVA	6

1 Sissejuhatus

Direktiivi (EL) 2015/2436 (edaspidi „kaubamärgidirektiiv“) riigisisesele õiguse ülevõtmise ja määruse (EL) 2017/1001 (edaspidi „ELKMM“) rakendamise tulemusel ning kasutajasõbralikkuse ja juurdepääsetavuse parendamiseks on käesoleva ühisteatise eesmärk koondada klassifitseerimisel kasutatavate terminite ja Nizza klassifikatsiooni klassipäistes olevate üldnimetuste vastuvõetavusega seotud olemasolevad ühised tavad, mis on direktiivi ja määrusega seoses endiselt asjakohased ning kohaldatavad.

2 Taust

19. juunil 2012 tegi Euroopa Kohus otsuse [kohtuasjas C-307/10](#), „IP Translator“, milles anti vastused küsimustele Nizza klassifikatsiooni klassipäistes olevate üldnimetuste kasutamise kohta. Täpsemalt olid kaks kolmest kohtule esitatud küsimusest ja neile antud vastused järgmised.

1. Lähtudes [...] direktiivist 2008/95[...]: Kas kaubamärgitaotlusega hõlmatud erinevad kaubad või teenused tuleb määratleda selgelt ja täpselt, ning kui vastus on jaatav, siis milline peab olema selguse ja täpsuse konkreetne määra?

„Direktiivi 2008/95 tuleb tõlgendada nii, et see nõuab, et taotleja määratleks piisava selguse ja täpsusega need kaubad ja teenused, mille jaoks kaubamärgi õiguskaitset taotletakse, et pädevad ametiasutused ja ettevõtjad saaksid taotletava õiguskaitse ulatuse kindlaks teha üksnes sel alusel.“

2. Lähtudes [...] direktiivist 2008/95[...]: Kas kaubamärgitaotlusega hõlmatud erinevate kaupade või teenuste määratlemisel võib kasutada [Nizza] klassifikatsiooni [...] klassipäistes olevaid üldnimetusi?

„Direktiivi 2008/95 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus Nizza klassifikatsiooni klassipäistes olevate üldnimetuste kasutamine nende kaupade ja teenuste määratlemisel, mille jaoks kaubamärgi õiguskaitset taotletakse, tingimusel et niisugune määratlemine on piisavalt selge ja täpne.“

Arvestades otsuse mõju Euroopa selleaegsetele klassifitseerimistavadele, oli selge, et otsuse ühtlustatud tõlgendamine liikmesriikide intellektuaalametites, Beneluxi intellektuaalomandiametis ja Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametis (edaspidi üheskoos „intellektuaalomandiametid“) tooks kaasa suurema läbipaistvuse, prognoositavuse ning õiguskindluse nii pädevatele asutustele kui ka ettevõtjatele. Intellektuaalomandiametid ja kasutajaühendused väljendasid valmisolekut teha sellises algatuses koostööd ning korraldasid mitu kohtumist ja tulemuslikku arutelu, kus käsitleti otsuse eri valdkondi.

Intellektuaalomandiametite ja kasutajaühenduste ulatusliku tegevuse tulemused olid järgmised.

- **Klassifitseerimisel kasutatavate terminite vastuvõetavuse hindamise ühine tava v1.0** on ühine tava, mis sisaldab suuniseid, et aidata hinnata, kas klassifitseerimisel kasutatav termin on piisavalt selge ja täpne. Selles selgitatakse vastust [eespool](#) toodud otsuse esimesele küsimusele.

Vastuvõetavate terminite otsimisel ja kontrollimisel saab kasutada abivahendina näiteks vahendit [TMclass](#). Klassifitseerimisel kasutatav termin lisatakse ühtlustatud andmebaasi, kui see vastab suuniste kriteeriumidele. Ühtlustatud andmebaasis juba sisalduvad terminid tuleb läbi vaadata, et kontrollida, kas need vastavad suunistele. Samuti aitavad suunistel põhjendada, kas taotluses nimetatud terminid on vastuvõetavad või mitte.

- **Nizza klassifikatsiooni klassipäiste üldnimetustega seotud ühine tava v1.2**, milles kasutatakse klassifitseerimisel kasutatavate terminite vastuvõetavuse hindamise suuniseid; see ühine tava sisaldab

vastuvõetamatute üldnimetuste loetelu ja põhjendusi, miks need ei ole vastuvõetavad. Selles selgitatakse vastust [eespool](#) toodud otsuse teisele küsimusele.

Vastavalt kaubamärgidirektiivi artikli 39 lõikele 3/ELKMMi artikli 33 lõikele 3:

„... võib kasutada Nizza klassifikatsiooni klassipäistes esitatud üldnimetusi või muid üldmõisteid, kui need vastavad käesolevas artiklis sätestatud selguse ja täpsuse nõuetele.“

ning kaubamärgidirektiivi artikli 39 lõikele 4/ELKMMi artikli 33 lõikele 4:

„Keskamet lükkab taotluse tagasi seoses ebaselgete või ebatäpsete nimetuste või mõistetega, kui taotleja ei esita vastuvõetavat sõnastust keskameti poolt selleks kehtestatud tähtpäevaks.“

Seoses kaubamärgidirektiivi ja ELKMMi muudatustega hinnati CP1 ühiste tavade asjakohasust. Järeldati, et kaubamärgidirektiiv ja ELKMM on kooskõlas otsusega kohtuasjas „IP Translator“ ning seega on klassifikatsioonis kasutatavate terminite vastuvõetavuse suunised endiselt asjakohased ja kasulikud, arvestades kaubamärgidirektiivi artikli 39 lõiget 3/ELKMMi artikli 33 lõiget 3. Samamoodi jääb kehtima Nizza klassifikatsiooni klassipäiste vastuvõetamatute üldnimetuste loetelu, arvestades kaubamärgidirektiivi artikli 39 lõiget 4/ELKMMi artikli 33 lõiget 4.

[Rakendavad ametid](#)

1. peatükk. Klassifitseerimisel kasutatavate terminite vastuvõetavuse ühine tava

Ühise tava eesmärk

Ühine tava sisaldab suuniseid, millega hinnata, kas klassifitseerimisel kasutatav termin on piisavalt selge ja täpne.

Suunised on abiks ühtlustatud töövoos, millega hinnatakse ühtlustatud andmebaasi lisatavaid uusi klassifikatsioonitermineid. Samuti aitavad suunised põhjendada, kas taotluses nimetatud terminid on vastuvõetavad või mitte.

Selgitavad märkused

Nizza klassifikatsioon liigitab maailmaturu kaubad ja teenused klassidesse. Sellele pandi alus kaubamärkide registreerimisel kasutatavate kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni Nizza kokkuleppega, mida haldab Maailma Intellektuaalomandi Organisatsioon (WIPO). Klassifikatsioon koosneb klasside loetelust, selgitavatest märkustest ning kaupade ja teenuste tähestikulisest loetelust. Klassifikatsiooniterminite vastuvõetavuse hindamisel on põhilisteks allikateks Nizza klassifikatsiooni klasside loetelu, suunised, selgitavad märkused ja WIPO avaldatavad üldmärkused klassifitseerimiskorra kohta.

Kaupade klasse on 34 ja teenuste klasse 11. Klassipäised on üldnimetused, mis osutavad valdkonnale, kuhu kaubad või teenused põhimõtteliselt kuuluvad. Nizza klassipäiste üldnimetused on klassipäistes semikoolonitega eraldatud väljendid, näiteks on klassi 13 pealkirjas neli üldnimetust: „tulirelvad;“, „laskemoon ja mürsud;“, „lõhkeained;“ ja „ilutulestikuvahendid“. Klassinumber võib valdkonda täpsustada, kuid see ei ole otsustav tegur.

Vastuvõetavate terminite otsimisel ja kontrollimisel saab kasutada abivahendina näiteks vahendit [TMclass](#).

Suuniste kokkuvõte

Koostatud on kolm suunist, mis kirjeldavad termini selguse ja täpsuse (samuti ebaselguse või ebatäpsuse) hindamise kriteeriume.

Suunised on järgmised:

- I. selgitus, millal on kaupade ja teenuste loetelu piisavalt selge ja täpne;
- II. näited teguritest, mis võivad lisada terminile piisavat selgust ja täpsust;
- III. eri klassidesse kuuluva termini täpsustamine.

Suunised

I. Kaupade ja teenuste kirjeldus on piisavalt selge ning täpne, kui nende olemuslikest ja harilikest tähendustest selgub kaupade ja teenuste kaitse ulatus.

II. Kui kaitse ulatust ei selgu, saab piisava täpsuse ja selguse saavutamiseks tuvastada näiteks omadused, otstarbe ja/või turuvaldkonna ⁽¹⁾. Turuvaldkonda saab tuvastada näiteks järgmiste elementide alusel:

- tarbijad ja/või turustuskanalid;
- kasutatavad/loodavad oskused ja oskusteave;
- kasutatav/loodav tehniline suutlikkus.

Näited

<u>Termin ei ole piisavalt selge ega täpne</u>	<u>Ettepanekud / võimalikud lahendused:</u> <u>(näited ühtlustatud andmebaasist)</u>
lihtmetallist kaubad, mis ei kuulu teistesse klassidesse (klass 6)	metallist ehituselemendid (klass 6) metallist ehitusmaterjalid (klass 6)
masinad (klass 7)	põllutöömasinad (klass 7) plastitöötlusmasinad (klass 7) lüpsimasinad (klass 7)
väärismetallidest valmistatud või nendega pinnatud kaubad (klass 14)	väärismetallist taiesed (klass 14)
paberist ja papist kaubad (klass 16)	paberist filtermaterjalid (klass 16)
kautšukist, gutapertšist, kummist, asbestist ja vilgukivist kaubad (klass 17)	kummirõngad (klass 17)
nahast ja tehisnahast kaubad (klass 18)	portfellid [nahkkaubad] (klass 18)

(¹) Turuvaldkond kirjeldab ettevõtjaid, kelle ostetavad ja müüdavad kaubad ning teenused on nii sarnased, et ettevõtjad on omavahel otseses konkurentsisis.

kaubad (mis ei kuulu teistesse klassidesse), mis on valmistatud puidust, korgist, pilliroost, vitstest, sarvest, luust, elevantiluust, vaalaluust, merikarbist, merevaigust, pärlmutrist, sepioliidist, nende aseainetest või plastist (klass 20)	plastist uksemanused (klass 20)
	puidust kujukesed (klass 20)
remont (klass 37)	kingaparandus (klass 37)
	arvutiriistvara remont (klass 37)
paigaldusteenused (klass 37)	uste ja akende paigaldamine (klass 37)
	vargusvastaste alarmseadmete paigaldamine (klass 37)
materjalitöötlus (klass 40)	toksiliste jäätmete töötlemine (klass 40)
	õhu puhastamine (klass 40)
kolmandate isikute poolt üksikisikutele nende vajaduste rahuldamiseks osutatavad isiklikud ja sotsiaalsed teenused (klass 45)	isikute taustauuringud (klass 45)
	ostunõustamine kolmandatele isikutele (klass 45)
	adopteerimisagentuuri teenused (klass 45)

III. Ühe terminiga hõlmatud kaubad või teenused võivad kuuluda eri klassidesse. Sellist terminit võib ilma täiendava täpsustusega pidada ühes klassis piisavalt selgeks ja täpseks. Näited: [mööbel](#) (klass 20), [rõivad](#) (klass 25).

Kui kaitset taotletakse kaupade ja teenuste kitsama kategooria või teise klassi kuuluva, kitsama spetsialiseerumisega turuvaldkonna puhul, võib jõuda järeldusele, et antud terminile on vaja lisada täiendav täpsustus. Näited: [mööbel](#), nimelt [meditsiinimööbel](#) (klass 10), [mööbel](#), nimelt [laborimööbel](#) (klass 9), [kaitserõivad](#) (klass 9), [rõivad](#), nimelt [operatsioonirõivad](#) (klass 10), [lemmikloomarõivad](#) (klass 18).

Selle kontrollimiseks, kas mingi kaupade või teenuste kategooria vajab täpsustamist või mitte, saab kasutada näiteks vahendit [TMclass](#).

2. peatükk. Nizza klassifikatsiooni klassipäiste olevate üldnimetustega ühine tava

Üldnimetused on klassipäistes semikoolonitega eraldatud väljendid, näiteks on klassi 13 pealkirjas neli üldnimetust: „tulirelvad;“, „laskemoon ja mürsud;“, „lõhkeained;“ ja „ilutulestikuvahendid“.

Selguse ja täpsuse nõude alusel kontrolliti Nizza klassipäiste üldnimetusi. Neist viie kohta järeldati, et need ei ole nende põhjal antava kaitse ulatuse määratlemiseks piisavalt selged ja täpsed ning seega ei tohi neid kasutada ilma täpsustuseta ⁽²⁾. Need on märgitud allpool paksus kirjas.

- Klass 7 – **Masinad** ja tööpingid
- Klass 37 – **Remont**
- Klass 37 – **Paigaldusteenused**
- Klass 40 – **Materjalitöötlus**
- Klass 45 – **Kolmandate isikute poolt üksikisikutele nende vajaduste rahuldamiseks osutatavad isiklikud ja sotsiaalsed teenused**

Mõnel juhul võib üldnimetuse osa pidada piisavalt selgeks ja täpseks, kui üldnimetust kasutatakse omaette; näiteks üldnimetuse „masinad ja tööpingid“ korral oleks kirjeldus „tööpingid“ omaette vastuvõetav, sest see kirjeldab teatud liiki kaupu. Sellistel juhtudel on osa üldnimetusest hallis kirjas.

Põhjused, miks viis Nizza klassifikatsiooni klassipäistes olevat üldnimetust ei ole selged ja täpsed, on järgmised.

- Klass 7 – **Masinad** ja tööpingid – selguse ja täpsuse seisukohast ei näita nimetus „masinad“ selgelt, mis masinaid see hõlmab. Masinatel võivad olla eri omadused ja/või otstarve, nende tootmiseks ja/või kasutamiseks võib olla vaja väga mitmesugust tehnilist suutlikkust ja oskusteavet, need võivad olla suunatud eri tarbijatele, neid võidakse müüa eri müügikanalite kaudu ning need võivad olla seega seotud eri turuvaldkondadega.
- Klass 37 – **Remont** – selguse ja täpsuse seisukohast ei näita see nimetus piisavalt selgelt, mis teenused on sellega hõlmatud, sest ütleb üksnes, et teenused on remonditeenused, kuid ei ütle mida remonditakse. Kuivõrd remonditavatel kaupadel võivad olla eri omadused, teevad remonditöid mitmesuguse tehnilise suutlikkuse ja oskusteabega teenuseosutajad ning remonditeenused võivad olla seotud eri turuvaldkondadega.
- Klass 37 – **Paigaldusteenused** – selguse ja täpsuse seisukohast ei näita see nimetus piisavalt selgelt, mis teenuseid see hõlmab, sest ütleb üksnes, et teenused on paigaldusteenused, kuid ei ütle mida paigaldatakse. Kuivõrd paigaldatavatel kaupadel võivad olla eri omadused, teevad paigaldustöid mitmesuguse tehnilise suutlikkuse ja oskusteabega teenuseosutajad ning paigaldusteenused võivad olla seotud eri turuvaldkondadega.

⁽²⁾ Algset 11 üldnimetusest koosnev loetelu on nüüdseks ajakohastatud, vähendades üldnimetuste arvu viieni pärast Nizza klassifikatsiooni versiooni ajakohastamist (Nizza klassifikatsiooni 10. redaktsiooni 2016. aasta versioon). Ajakohastamise tulemusel jäeti ühisest tavast välja järgmised kuus üldnimetust: *lihtmetallist kaubad, mis ei kuulu teistesse klassidesse (klass 6), väärismetallidest valmistatud või nendega plakeeritud tooted (klass 14), paberist ja papist valmistatud tooted (klass 16), kautšukist, gutapertšist, kummist, asbestist ja vilgukivist valmistatud tooted (klass 17), nahast ja tehisnahast valmistatud tooted (klass 18), kaubad (mis ei kuulu teistesse klassidesse), mis on valmistatud puidust, korgist, pilliroost, vitstest, sarvest, luust, elevantiluust, vaalaluust, merikarbist, merevaigust, pärlmutrist, sepioliidist, nende aseainetest või plastist (klass 20)*. Need kuus üldnimetust on selguse ja täpsuse puudumise tõttu endiselt vastuvõetamatud.

- Klass 40 – **Materjalitöötlus** – selguse ja täpsuse seisukohast ei näita see nimetus piisavalt selgelt, mis teenuseid see hõlmab. Ei ole selge, mis on töötlemise olemus ja mis materjale töödeldakse. Need teenused hõlmavad mitmesuguseid tegevusi, mida teevad eri teenuseosutajad materjalidega, millel on eri omadused, need nõuavad väga mitmesugust tehnilist suutlikkust ja oskusteavet ning võivad olla seotud eri turuvaldkondadega.
- Klass 45 – **Kolmandate isikute poolt üksikisikutele nende vajaduste rahuldamiseks osutatavad isiklikud ja sotsiaalsed teenused** – selguse ja täpsuse seisukohast ei näita see nimetus piisavalt selgelt, mis teenuseid see hõlmab. Need teenused hõlmavad mitmesuguseid tegevusi, mida teevad eri teenuseosutajad; need nõuavad väga mitmesuguseid oskusi ja mitmesugust oskusteavet ning võivad olla seotud eri turuvaldkondadega.